

Klasa: 602-04/11-01/37
Ur.broj: RZ-01-12-07
Zadar, 04. srpnja 2012.

Z A P I S N I K

7. sjednice Rektorskog zbora u akademskoj 2011./2012. godini održanoj 4. srpnja 2012. u Rektoratu Sveučilišta u Zadru, Ul. M. Pavlinovića bb, Zadar s početkom u 12 sati.

Nazočni članovi Rektorskog zbora:

1. **prof. dr. sc. Ante Uglešić**, rektor Sveučilišta u Zadru i predsjednik Rektorskog zbora
2. **prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš**, rektor Sveučilišta u Zagrebu
3. **prof.dr.sc.dr.h.c. Gordana Kralik**, rektorica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku
4. **prof. dr. sc. Mateo Milković**, rektor Sveučilišta u Dubrovniku
5. **prof. dr. sc. Robert Matijašić**, rektor Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli
6. **prof. dr. sc. Ivan Pavić**, rektor Sveučilišta u Splitu
7. **prof. dr. sc. Vlado Majstorović**, rektor Sveučilišta u Mostaru
8. **prof. dr. sc. Slavica Čosović Bajić**, predsjednica zajednice Vijeća veleučilišta i visokih škola

Ostali nazočni:

9. **prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić**, pomoćnica ministra, MZOS
10. **Luka Juroš**, načelnik sektora, MZOS
11. **prof. dr. sc. Marli Gonan Božac**, prorektorica Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli
12. **prof. dr. sc. Leonardo Marušić**, prorektor Sveučilišta u Zadru
13. **prof. dr. sc. Robert Bacalja**, prorektor Sveučilišta u Zadru
14. **prof. dr. sc. Damir Zec**, prorektor Sveučilišta u Rijeci
15. **prof. dr. sc. Vesna Vašiček**, prorektorica Sveučilišta u Zagrebu
16. **Paula Pavletić**, prof., tajnica Rektorskog zbora
17. **Antonella Lovrić**, dipl. iur., glavna tajnica Sveučilišta u Zadru
18. **Dalibor Ivušić**, dipl. iur., glavni tajnik Sveučilišta u Dubrovniku
19. **Roberta Hlača Mlinar**, dipl. iur., glavna tajnica Sveučilišta u Rijeci
20. **Zdenka Barišić**, mag. iur., glavna tajnica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

Sjednicom predsjedava prof. dr. sc. Ante Uglešić, predsjednik Rektorskog zbora u akademskoj godini 2011./2012. Utvrđuje se sljedeći:

D n e v n i r e d:

1. *Prihvaćanje zapisnika 6. sjednice Rektorskog zbora u akademskoj godini 2011./2012.;*
2. *Model participacija studenata u troškovima studiranja;*
3. *Vizualni identitet Rektorskog zbora;*
4. *Prijedlog Instituta za razvoj obrazovanja za pokroviteljstvo Rektorskog zbora nad Sajmom stipendija*
5. *Imenovanje člana i zamjenika člana u Nadzorni odbor "u sjeni" za Operativni program "Regionalna konkurentnost" u okviru strukturnih fondova;*
6. *Poziv NSK na pridruživanje jedinstvenom knjižnično-informacijskom sustavu temeljenom na knjižničnom programu Aleph;*
7. *Razno*

Na upit ima li nadopuna dnevnog reda javila se prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić, pomoćnica ministra i predložila da se još jednom raspravi nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju.

Rektor Aleksa Bjeliš je zamolio da se dodatno raspravlja i o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost.

Također je predložio da Rektorski zbor zamoli ministra znanosti, obrazovanja i sporta da ubuduće i osobno prisustvuje sjednicama Rektorskog zbora kako bi dobio izravne informacije o raspravama provedenim na sjednicama.

Predsjednik Rektorskog zbora uvažio je ove prijedloge te je u dnevni red pod točkom 7. dodana točka „Rasprava o izmjenama i dopunama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju“, a pod točkom 8. „Rasprava o prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost“.

Prelazi se na 1. točku dnevnog reda

Ad 1. Prihvatanje zapisnika 6. sjednice Rektorskog zbora u ak. god. 2011./2012.

Primjedbi na zapisnik nije bilo te je zapisnik jednoglasno usvojen.

Ad. 2. Model participacija studenata u troškovima studiranja

Predsjednik Rektorskog zbora obavijestio je prisutne da je prorektor Sveučilišta u Zadru prof. dr. sc. Robert Bacalja pripremio prezentaciju postojećih modela školarina na svim hrvatskim sveučilištima, osim Sveučilišta u Splitu za koje nije dobio potrebne podatke.

Prof. dr. sc. Robert Bacalja naglasio je kako se prikupljanju podataka o modelima školarina na sveučilištima prišlo na inicijativu studenata koji sudjeluju u pregovorima oko programskih ugovora, a koji su upozorili na velike razlike u plaćanju participacija u školarinama među sveučilištima. Trebalo bi vidjeti koliko je moguće približiti ove modele i kako bi se u okviru toga postavilo Ministarstvo, studenti i sveučilišta.

Što se tiče vrijednosti ECTS boda, situacija je slijedeća: tri sveučilišta - u Puli, Rijeci i Zadru, imaju vrijednost boda 92 kn, s time da Zadar i Rijeka imaju još i prirodno i tehničko područje znanosti gdje su vrijednosti 154 kn i 123 kn.

Ponešto se razlikuje model naplate školarina u Osijeku gdje se primjenjuje linearni model naplate uz postotak umanjenja koji daje iznos participacije u troškovima studija, odnosno plaćanju školarine prema broju ostvarenih ECTS bodova.

U Dubrovniku je sve ujednačeno i bod nosi 61 kn.

Prof. dr. sc. Vesna Vašiček preuzela je riječ i kazala da je Sveučilište u Zagrebu 2007. godine usvojilo tzv. „linarni model participacija“. Cijena ECTS-a nije navedena jer raspon školarina varira. Na najvećem broju sastavnica studenti plaćaju broj ECTS-a koji nisu položili u prethodnoj godini. Na nekim sastavnicama se ne provodi linearni model, tj. studenti viših godina plaćaju participacije koje su im određene na upisu.

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Ivan Pavić rekao je kako Sveučilište u Splitu još nije donijelo odluku o modelu školarina, te njihovi podaci nisu uvršteni u prezentaciju prof. Bacalje, ali je njihov model najbliži modelu Sveučilišta u Osijeku, a sastoji se u sljedećem: student koji ostvari manje od 42 ECTS bodova plaća cijelu školarinu; student koji ostvari više od 42, a manje od 55 ECTS-a plaća linearno tj. vrijednost nepoloženih ECTS-a. Vrijednost ECTS-a se dobije tako da se iznos školarine podijeli s 60. Treća skupina su oni

koji imaju 55 i više ECTS i oni ne plaćaju ništa, odnosno za njih država participira 3.650,00 kn.

Postavila su se međutim neka dodatna pitanja npr. kako sudjeluju oni studenti koji imaju samo završni rad koji nosi 30 ECTS bodova.

Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš, rektor Sveučilišta u Zagrebu podsjetio je na povijest plaćanja participacija u školarinama kada je 2009. g. tadašnji ministar dr. sc. Dragan Primorac uveo subvencioniranje školarina za diplomatske studije, što je ustvari značilo subvencioniranje loših studenata. Sljedeće godine je ministar dr. sc. Radovan Fuchs započeo princip prve šanse, te je ovo treća godina da se subvencionira prvi upis u prvu godinu studiranja, što i on osobno podržava. Ova je Vlada omogućila besplatno studiranje za uspješne studente koji polože 55 i više ECTS-a, ali upozorava da se studenti koji polože manje od toga nalaze u nepokrivenom prostoru. Potrebno je prihvatiti model školarina koji bi racionalizirao situaciju što je moguće ostvariti programskim ugovorima. Podsjeća na model prihvaćen u nekim europskim zemljama gdje sveučilišta dobivaju puni iznos školarine a studenti ulaze u izravnu komunikaciju s državom gdje Vlada može odobravati subvenciju školarina u skladu sa svojim mogućnostima. Podsjetio je da Ministarstvo sveučilištima pokriva temeljne troškove provedbe studija, no uz to je potrebno osigurati i sredstva za razvoj studija te poboljšanje uvjeta rada. Upozorio je kako nije dobro da se sredstva iz školarina koriste za ublažavanje nedostatnih sredstava za rad.

Također je upozorio da bi se održavanjem trenutne situacije pojavila tendencija da sveučilišta idu prema jeftinijim – društvenim studijima te je iz materijala sa Ministarske konferencije u Bukureštu jasno vidljivo da se u Europi ponovno promišlja o javnom dobru. Smatra da sustav treba urediti na način da se znaju pravila igre te izbjeći situaciju gdje svaki fakultet tretira studente različito.

Prof. dr. sc. dr. h. c. Gordana Kralik, rektorica Sveučilišta J.J. Strossmayer u Osijeku podržava zajedničko rješenje modela školarina, ali upozorava na znatno smanjenje materijalnih troškova što ugrožava rad fakulteta.

Luka Juroš iz Uprave za visoko obrazovanje, MZOS, složio se da ne postoji dvojba da treba reformirati model participacija u školarinama. Sa strane konkretnih planova za to kako ići u tu promjenu prvo se mora donijeti strategija, potom zakon, a onda početi provoditi zakon. Bilo bi dobro kad bi se to uspjelo provesti kroz sljedeće 2 godine. Bilo je racionalno iskoristiti postojeći model koji egzistira već 4 godine, stoga se i krenulo u pilot programske ugovore. Ministarstvo u suradnji sa KFW - investicijskom bankom iz Republike Njemačke radi studiju izvedivosti za model zajmova i kredita. Istina je da su sveučilišta autonomna, no prijedlog Ministarstva je bio da se pokušaju donekle izjednačiti po tom pitanju.

Prof. dr. sc. Mateo Milković, rektor Sveučilišta u Dubrovniku smatra da je potpuno pogrešno rješavanje nedostatnih sredstava na sveučilištima kroz subvencioniranje tj. školarine. Nije dobro da je u akademskoj zajednici ECTS različit i to se ne može prepustiti autonomiji sveučilišta. Rektori i akademska zajednica trebaju jasno reći Ministarstvu što očekuju od njega.

Pomoćnica ministra Ružica Beljo Lučić kazala je kako su u Ministarstvu svjesni da sveučilišta nemaju dovoljno sredstava, ali upravo time što daje 3.650 kn po studentu i to za one izvrsne studente koji dosad nisu niti plaćali, Ministarstvo je stvorilo dodatna sredstva za financiranje sveučilišta, a radi se o otprilike o 70 milijuna kuna. Ova sredstva bi sveučilištima trebala omogućiti razvijati kvalitetne studijske programe i sl. Podržava prijedlog rektora

Bjeliša da studenti uđu u direktan odnos s državom vezano uz školarine. Upozorila je kako Ministarstvo ne može ući u cjelovite programske ugovore bez značajnih dodatnih sredstava. U pilot-projekte su ušli kako bi privoljeli Vladu na odobravanje dodatnih sredstava.

Rektor Bjeliš je upozorio kako se ne može previše oslanjati na trogodišnje ugovore gdje se rješavaju finese, već se treba vratiti na supstancu, tj. na već započete pregovore sa Svjetskom bankom o cjelovitim programskim ugovorima.

Nakon kraće rasprave Rektorski zbor je donio sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Rektorski zbor podržava model participacija studenata u troškovima studiranja na način da studenti koji u tekućoj akademskoj godini ostvare više od 55 ECTS bodova budu oslobođeni plaćanja školarine, te da iznos od 3.650,00 HRK po studentu sveučilištima subvencionira država;
2. Rektorski zbor je suglasan da model participacija studenata u troškovima studiranja za studente koji su u tekućoj akademskoj godini ostvarili 54 i manje ECTS bodova definiraju Senati sveučilišta za svoje studente rukovodeći se načelom osiguravanja pristupa visokom obrazovanju što većem broju studenata;
3. Rektorski zbor poziva Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta da žurno započne sa izradom modela cjelovite participacije, odnosno cjelovitim rješavanjem sustava financiranja visokih učilišta;
4. Rektorski zbor preporučuje nastavak započetih razgovora i pregovora sa Svjetskom bankom oko definiranja cjelovitih programskih ugovora koji ne obuhvaćaju samo školarine.

Ad. 3. Vizualni identitet Rektorskog zbora

Nakon kraće razmjene mišljenja prisutnih rektora zaključeno je kako je postojeći prijedlog za vizualni identitet Rektorskog zbora previše stereotipan i da bi u njegovu izradu trebalo uključiti i druge studente umjetničkog i grafičkog smjera sa svih sveučilišta. U tom smislu treba raspisati natječaj, imenovati ocjenjivački sud, definirati nagradu. Predloženo ja da se do sljedeće sjednice Rektorskog zbora pripremi tekst natječaja.

Ad. 4. Prijedlog Instituta za razvoj obrazovanja za pokroviteljstvo Rektorskog zbora nad Sajmom stipendija

Prof. dr. sc. Ante Uglešić, predsjednik Rektorskog zbora potvrdio je da će kao i prethodnih godina Rektorski zbor biti pokrovitelj Sajma stipendija koji će se održati 16. listopada 2012. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i 18. listopada 2012. na Sveučilištu u Rijeci, u organizaciji Instituta za razvoj i obrazovanje iz Zagreba.

Ad 5. Imenovanje člana i zamjenika člana u Nadzorni odbor “u sjeni” za Operativni program “Regionalna konkurentnost” u okviru strukturnih fondova

Predsjednik Rektorskog zbora, prof. dr. sc. Ante Uglešić upoznao je prisutne s mišljenjem Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU da se u ovaj Nadzorni odbor u sjeni imenuju iste osobe koje su već imenovane za predstavnike Rektorskog zbora u Sektorski nadzorni odbor za program IPA komponenta IIIc. Ovom prijedlogu se usprotivio rektor Bjeliš te predložio da se uključe i drugi rektori. Predsjednik Rektorskog zbora nakon toga je predložio rektora Aleksu Bjeliša za člana i rektoricu Gordanu Kralik za njegovu zamjenicu.

Slijedom ovog Rektorski zbor većinom glasova (uz jedan glas protiv) donio je

O D L U K U

Za članove Nadzornog odbora “u sjeni” za Operativni program “Regionalna konkurentnost” u okviru strukturnih fondova, imenuju se:

- 1. Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš, rektor Sveučilišta u Zagrebu, za člana**
- 2. Prof. dr. sc. dr. h. c. Gordana Kralik, rektorica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, za zamjenicu člana.**

Ad. 6. Poziv NSK na pridruživanje jedinstvenom knjižnično-informacijskom sustavu temeljenom na knjižničnom programu Aleph

U okviru ove točke voditeljica zadarske sveučilišne knjižnice ujedno i predsjednica Zajednica knjižnica sveučilišta Hrvatske, Mirta Matošić, mag. bibl. obrazložila je rektorima mogućnosti koje imaju sveučilišne knjižnice što se tiče pridruživanja tj. korištenja zajedničkog knjižnično-informacijskog sustava temeljenom na programu Aleph. Korištenje zajedničkog online kataloga, poželjno treće generacije, omogućio bi svima uključenima ne samo pregled knjiga već i drugih digitalnih resursa kojima knjižnice raspolažu.

Nakon kraće rasprave zaključeno je da Rektorski zbor podržava stvaranje zajedničkog nacionalnog sveučilišnog kataloga, a Zajednica knjižnica se obvezuje napraviti *cost-benefit analizu* te da od resornog Ministarstva zatraži pomoć u iznalaženju sredstava.

Ad. 7. Rasprava o izmjenama i dopunama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju

Pomoćnica ministra, prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić obavijestila je prisutne o natpisima na nekim portalima u kojima se tvrdilo da tema o akademskim nazivima nije bila kao točka dnevnog reda do sada raspravljana na Rektorskom zboru, te je slijedom toga ministar na neki način optužen za laž kad je tvrdio suprotno. Iako to nije sporno i zna se da je Rektorski zbor imao dovoljno vremena raspraviti i davati svoje primjedbe na ovu temu, predložila je da se još jednom raspravi sporna odredba o stručnim dodiplomskim studijima.

Prema Zakonu o visokim učilištima koji je vrijedio prije 2003. stručni poslijediplomski studiji mogli su se izvoditi i na veleučilištima i visokim školama i na sveučilištima. Uvjet je bio minimalno stručni dodiplomski studij, a stjecao se jednak akademski naziv. Nakon donošenja

zakona 2003. to više nije moguće. Kako su neke osobe pokrenule ustavne tužbe zbog zakidanja stečenih prava, Ministarstvo je to željelo ispraviti kroz predložene izmjene Zakona.

Rektor Aleksa Bjeliš je obrazložio kako se traži izdavanje novog naziva na postojećim diplomama. Sveučilište u Zagrebu se ne slaže s tim da se epitet „sveučilišno“ stavlja uz nešto što to nije.

Nakon kraće rasprave Rektorski zbor donosi

Z A K L J U Č A K

Rektorski zbor ne podržava izjednačavanje stručnih poslijediplomskih stručnih studija (stručnih magistara) sa sveučilišnim specijalistima.

Ad 8. Rasprava o prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost

Rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš** zamolio je članove Rektorskog zbora da saslušaju stav Sveučilišta u Zagrebu u pogledu Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost koji je upućen na usvajanje u Hrvatski sabor, a bio je na dnevnom redu sjednice Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu održane 2. srpnja 2012. godine.

Izglasavanje ovog Zakona imat će sljedeće negativne posljedice na nacionalni istraživački sustav:

1. Nastavit će se zastoj, i usporiti uvođenje novog projektnog sustava, na kojem se ni u protekle pola godine nije ništa napravilo. Sadašnji zakon nije bio prepreka za poduzimanje odgovarajućih koraka, a provedba novog zakona nepotrebno iziskuje nekoliko mjeseci dodatnog prilagođavanja. Najoptimističnija procjena je da novi sustav ne može biti pokrenut do sredine sljedeće godine, što znači da ćemo imati između pola godine i godinu dana vakuuma u funkcioniranju hrvatskog istraživačkog sustava.

2. Pojačat će se državna kontrola nad Hrvatskom zakladom za znanost, koja će se ovim promjenama svesti na agenciju ili sličnu državnu službu. Posebno, otvara se put praktički potpunom i subjektivnom kadroviranju uprave Zaklade od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, bez realne mogućnosti učešća i utjecaja hrvatskih sveučilišta, instituta HAZU, i t. d., što je korak nazad u odnosu na sadašnju zakonsku odredbu o izboru Upravnog odbora Zaklade.

3. Hrvatski istraživački prostor udaljit će se od europskog, i to u kritičnom razdoblju ulaska Hrvatske u EU, a Zaklada će se zbog načina izbora vodstva, provedbe postupaka, odlučivanja, kontrole od strane Ministarstva i t. d., udaljiti od mreže nacionalnih nezavisnih zaklada kao predstavnika odgovarajućih akademskih nacionalnih akademskih zajednica.

Zbog navedenih štetnih i opasnih posljedica koje će dugoročno ozbiljno ugroziti hrvatski istraživački sustav, Sveučilište u Zagrebu ne podržava ovaj zakonski prijedlog i protivi se njegovom usvajanju.

Pomoćnica ministra prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić rekla je kako ne može iznijeti stav Ministarstva budući da nije znala da će ovaj Zakon biti točka dnevnog reda.

Ad 9. Razno.

9.1. **Predsjednik Rektorskog zbora, prof. dr. sc. Ante Uglešić** predložio je da se razmotri i raspravi Zabilješka sa sjednice Povjerenstva za tumačenje uvjeta RZ-a za izbor u zvanja koji je održan 27. lipnja 2012.

Rektor Ivan Pavić je predložio da se zbog prekasno dostavljenog materijala o tome raspravi na sljedećoj sjednici, te je taj prijedlog usvojen.

9.2. **Prof. dr. sc. dr. h. c. Gordana Kralik** upitala je pomoćnicu ministra Ružicu Beljo Lučić da li je Ministarstvo donijelo kakvu odluku vezano uz vanjsku suradnju. Drugo pitanje odnosi se na članak 51. tj. odlazak u mirovinu i kriterija koje će donijeti Nacionalno vijeće i koje je nacionalno vijeće u pitanju, budući postoje 2.

Prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić odgovorila je kako se vezano uz odluku o vanjskoj suradnji još čeka izvješće Sveučilišta u Zagrebu nakon čega će se donijeti odluka. Sredstva koja su zasad predviđena za 6 sveučilišta, bez Zagreba, iznose oko 21 milijun kuna.

Što se tiče odgovora koje će Nacionalno vijeće to napraviti, radi se o Nacionalnom vijeću koje će se formirati sukladno novom Zakonu, kad se isti usvoji.

9.3. **Prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić** obavijestila je članove Rektorskog zbora da se Ministarstvu često obraćaju znanstvenici iz inozemstva, pa je ministar predložio kako bi bilo dobro donijeti odluku o primanju 30 znanstvenika povratnika godišnje, raspoređeno po svim sveučilištima.

U raspravi koja se slijedila za riječ su se javili rektor prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš i rektorica Gordana Kralik te iskazali svoje neslaganje s ovom idejom, iz razloga što bi se time doveli u neravnotežan položaj naši doktori znanosti. Treba primati mlade znanstvenike, ali neka natječaj bude dostupan svima.

Prof. dr. sc. Ante Uglešić predložio je da se pitanje znanstvenih novaka raspravi na sljedećoj sjednici RZ-a.

Sljedeća sjednica održat će se 23. srpnja 2012. u Zadru.

Zapisnik sastavile:

**Antonella Lovrić, dipl. iur. i
Paula Pavletić, prof.**

Predsjednik Rektorskog zbora

Prof. dr. sc. Ante Uglešić